

POLOŽAJ MUSLIMANA SANDŽAKA U JUGOSLAVIJI / SRBIJI I CRNOJ GORI / Tabelarni prikaz odnosa srpsko - crnogorskih vlasti prema muslimanskom narodu Sandžaka

Za period JANUAR 1993

OPŠTINE	GRADOVI SANDŽAKA													UKUPNO:														
	Novi Pazar	Sjenica	Tutin	Prijepolje	Prnjor	Nova Varoš	Rožaje	Bijelo Polje	Pločivka	Branje	Plav	Pristina	Leposavić		Zubin Potok	K. Mitrovića	Peć	Lipljan	Uroševac	Kaćanik	Dj. Janković	Beograd	Zaječar	Novi Sad	Subotica	Podgorica		
BROJ																												
Ubijeni																												
Povrijeđeni i pretruceni																												
Kidnapovani - oštetiti																												
Uhapšeni																												
Maltretirani u saobraćaju																												
Opušteni s posla																												
Koji su zbog građanske nesigurnosti i opasnosti po život napustili svoje domove																												
Pretrës muslimanskih porodica																												
Napadnute muslimanske porodice																												
Popuno uništene muslimanske kuće i pomoćni objekti																												
Oštetene kuće eksplozivom i drugim																												
Uništene lokali																												
Oštećeni lokali																												
Uništene automobili																												
Napadnuti vjerski objekti																												

ODBOR ZA ZAŠTITU LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA NOVI PAZAR, SANDŽAK

ADRESA OSMANA ĐIKIĆA BR 2 - 36300 NOVI PAZAR, SANDŽAK - TEL./FAX 0038 20 29 312

1. 02

1993 god

I N F O R M A C I J A Br. 12

KRŠENJE LJUDSKIH PRAVA OD STRANE SRPSKE I CRNOGORSKE VLASTI U
U SANDŽAKU / SRBIJI I CRNOJ GORI /

1. januar 1993.g. PLJEVLJA

U Dvorskoj ulici u Pljevljima, bačena je bomba na kuću Mehmeda Kadrića. Kuća vidno oštećena.

3. januar 1993.g. NOVI PAZAR

Danas je u Novom Pazaru preminuo Šalo Meho (izbjeglica iz Goražda) u svojoj 70-oj godini života.

4. januar 1993.g. NOVI PAZAR

Odbor za ljudska prava uputio je dopis Lordu Ovenu, Sajurusu Vensu Ženevskoj konferenciji, ambasadama i informativnim sredstvima u kome stoji: Prilike se u Sandžaku neprestano pogoršavaju, svjesno se širi psihoza straha među Muslimane od strane vojnih i državnih organa a da naročito pribojski kraj biva izložen velikim pritiscima koji su rezultirali velikim i neprestanim iseljavanjem Muslimana.

- Iz Priboja iseljeno 6500 Muslimana 55% njihove ranije populacije.
- Iz pribojskih sela koja se graniče sa Republikom BiH već je 1000 ljudi napustilo svoje domove koji su izloženi pljački.
- Put Priboj-Sjeverin i Priboj-Zabrnjica-Krajčinovići je zatvoren za Muslimane pa oni koji žele doći u ova mjesta pješake i po 10 sati do svoje kuće...

5. januar 1993.g. UROŠEVAC-PRIŠTINA

Oko 22,30 časova, na putu Skoplje-Priština, na kontrolnom punktu u blizini raskrsnice Lipljan, milicijska patrola zaustavila kombi u kome su bili Hajrović Senad i Zoranić Murat obojica iz Novog Pazara. Patrola je uz maltretiranje pregledala dokumenta i naredila da se udalje što pre dok su čitavi (dok ih nisu pretukli). Nakon par kilometara ponovo je ispred njih stala ta ista patrola i zaustavila ih. Patrola je bez ikakvog objašnjenja počela da ih tuše. Tukli su ih nogama, palicama i pesnicama po licu i telu. Ti isti ljudi iz ove patrole su prije četiri mjeseca bez ikakvog razloga tukli Hajrović Senada.

5. januar 1993.g. SJENICA

Negdje oko 03 časa ujutru, u ulici Milorada Jovanovića, u strogom centru grada, miniran je kafe-bar "Duga" vlasnika Sulja Stupljanića. Od posledica eksplozije uništen je sav inventar u kafiću, zidovi su se pomjerali 10-cm vani a na mjestu gdje je po svakoj prilici bio postavljen eksploziv ostala je rupa prečnika 15-ak cm i dubine 10 cm dok je u toj visini napravljena rupa u plafonu razmjere 1m sa 1 m. Sva stakla na prozorima su popucala.

6. januar 1993.g. SJENICA

Rješenjem opštinskog sudije za prekršaje u Sjenici UP-L br. 351/92 kažnjava se Kolašinac Zlatko (1970) iz Trijebinja, opština Sjenica, na 25 dana zatvora zbog neprijavljivanja promjene stana zbog čega mu se nije mogao uručiti poziv za "mobilizacijsku vježbu" na koju je bio pozvan 1991.

7. januar 1993.g. PLJEVLJA

Od rafala crnogorskog življa i specijalaca, kao da se nebo otvorilo. Gađano je iz svih vrsta oružja. Gađano je hicima u minare Iusein-pašine džamije.

30.12.1992.g. BERANE(8.01.1993.god. obaveštene smo

30.12.1992.g. u vojnoj kasarni u Beranama poginuo je vojnik Bajrović Mersudin iz Pljevalja. Objašnjenje vojnih vlasti je: nesreća se desila prilikom čišćenja oružja.

11. januar 1993.g. NOVI PAZAR

od Odbora upućen dopis misiji KESS-a i ambasadama kojim se obavještavaju da su nakon decembarskih izbora u SR Srbiji uslijedile prave čistke u preduzećima, školama i drugim ustanovama od direktora i drugih visokoobrazovanih stručnjaka muslimanske nacionalnosti. Muslimanima se, bez obzira na njihovo političko ubedenje i pripadnost političkim strankama ne vjeruje te se zato neprestano odstranjuju sa ranijih kadrovskih položaja.

- Istog dana upućen protest informativnim sredstvima zbog ratno-huškačke propagande koju vode pojedini listovi u Srbiji uz svesrdnu pomoć RTV Srbije protiv Muslimana traje nesmanjenom žestinom.

12. januar 1993.g. PRIBOJ

Putem faksa Odboru je stigao dopis MDD "MERHAMET" iz Priboja i koji je upućen Visokom komesarijatu za izbjeglice u kome stoji:
1. Od 6183 izbjeglice iz BiH koje su bile na evidenciji u Priboju zadržalo se njih svega 862 lica. Sva su smještena u muslimanske porodice.

2. Od 22.10.1992g. tačnije od otmice 18 Muslimana građana iz Sjeverina(Priboj) krenula je "reka" ljudi muslimanske nacionalnosti iz MZ koje se graniče sa Republikom BiH i ostavili svoja imanja i celokupno bogastvo i došli u Priboj bez ičeg. O njima brine Merhamet" rodbina i prijatelji. Broj raseljenih lica je 1000.

13. januar 1993.g. SJENICA . e

U selu Stavalj grupa naoružanih rezervista izvršila pljačku nad Enverom Muslićem. Enveru su nepoznati počinioci oduzeli 3200 DM i 100 CHF.

13. januar 1993.g. NOVI PAZAR

U izjavi Fatime Ademović iz Novog Pazara stoji: Njen bivši muž je na bespravan način prisvojio kuću i dio poseda a koji je bio u zajedničkoj imovini (koju su naslijedili od Fatiminog oca). U tom činu su mu pomagali njegovi komunistički drugovi iz suda...

14. januar 1993.g. SJENICA

Danas smo dobili saopštenje OGRANKA SDA iz Sjenice u kome stoji: Dana 12.01.1993.g. u 22 sata i 30 min. u sjeničkom naselju Farma, ulica Pešterska, patrola sjeničkog SUP-a zaustavila je auto Nesura Muratovića i na temperaturi od oko 20° stepeni ispod nule maltretirala njega i njegovu ženu i dijete. Natjerali su nervno obolelu ženu i dijete da izađu iz auta kako bi izvršili detaljan pretres auta. Svi su svučeni skoro do gole kože a Muratoviću je poručeno da je završio za sva vremena i da mu je to poslednja vožnja. Uz prijetnju oružja izvršili su detaljan pretres auta. U autu nije pronađeno ništa. Muratović je ušao u auto i pobjegao sa mjestu događaja jer mu je život bio ugrožen. Na auto je u tom trenutku ispaljeno nekoliko hitaca iz pištolja.

Dana 14. 01.1993.g. Muratović je prisilno sproveden u Stanicu milicije u Sjenici.

- Istog dana Odbor obavjestio Misiju KESS-a o ovom slučaju. Šef misije gospodin Bogner pomogao u razrešenju ovog slučaja.

14. januar 1993.g. SJENICA

U noći 13-og i 14. januara 1993.g. od 23 sata i 50 minuta do jedan sat posle ponoći Sjenicom je odjekivala pucnjava iz svih vrsta pešadijskog oružja. Pucalo se rafalima iz automatskog oružja i pištolja i to sa svih strana uokolo Sjenice a u dva navrata čuke su se i eksplozije iz artiljerijskog oruđa.

14. januar 1993.g. TUTIN

U izjavi Brahović Sabita iz sela Paljeve, opština Tutin, stoji:
U nekoliko navrata je uznemiravam i maltretiran od radnika MUP-a
i od istih mu je na silu uručeno rešenje od sudije za prekršaje
kojim se kažnjava zatvorom od 20 dana zbog toga što mu se nije mo-
gao uručiti vojni poziv kojim je pozivan da se odazove "mobilizaci-
jskoj vežbi" 1991.

15. januar 1993.g. SJENICA

Danas u Sjenici boravio gospodin Hedn, predstavnik komisije Konfe-
rencije o evropskoj sigurnosti i suradnji za Sandžak. Povod za po-
sjetu je najnoviji razvoj događaja u Sjenici a prevashodno hapšenje
Nesura Muratovića od strane sjeničke milicije i pljačke koju su na-
oružani rezervisti izvršili nad Enverom Muslićem u Stavlju.
Gospodin Hedn je upoznat sa svim problemima sa kojima se suočava
muslimanski narod ovog kraja i svim primjerima kršenja ljudskih pra-
va na ovom području.

15. januar 1993.g. PRIBOJ *ll*

Odboru stigao dopis od SDA iz Priboja i spisak na osnovu izjava gra-
đana MZ SJEVERIN o 50 opljačkanih kuća. U dopisu stoji:
Zapaljene dve kuće u selu Voskovina MZ Sjeverin.

1. Šapak Murat - kuća i pomoćne zgrade
2. Šebo Šučro - kuća

U MZ Krajčinovići selo Rajčevići opljačkana kuća Bašić Mehmeda
kuća je izrešetana rafalima iz automatskog oružja.

Počinitelac paljevine kuća u selu Voskovina je poznat organima gonje-
nja koji navodno ne smeju da ga uhapse jer poseduje veliku količinu
eksploziva. Prema tvrdnjama mještana Sjeverina radi se o Božović
Srbij iz sela Voskovina.

Poznati su i počinioci pljačke 50 kuća u MZ Sjeverin od kojih je
jedan mještanin Perović Dragan i trojica rezervista iz Užica.

14. januar 1993.g. TUTIN

U izjavi Brahović Sabita iz sela Paljeve, opština Tutin, stoji:
U nekoliko navrata je uznemiravam i maltretiran od radnika MUP-a
i od istih mu je na silu uručeno rešenje od sudije za prekršaje
kojim se kažnjava zatvorom od 20 dana zbog toga što mu se nije mo-
gao uručiti vojni poziv kojim je pozivan da se odazove "mobilizaci-
jskoj vežbi" 1991.

15. januar 1993.g. SJENICA

Danas u Sjenici boravio gospodin Hedn, predstavnik komisije Konfe-
rencije o evropskoj sigurnosti i suradnji za Sandžak. Povod za po-
sjetu je najnoviji razvoj događaja u Sjenici a prevashodno hapšenje
Nesura Muratovića od strane sjeničke milicije i pljačke koju su na-
oružani rezervisti izvršili nad Enverom Muslićem u Stavlju.
Gospodin Hedn je upoznat sa svim problemima sa kojima se suočava
muslimanski narod ovog kraja i svim primjerima kršenja ljudskih pra-
va na ovom području.

15. januar 1993.g. PRIBOJ

Odboru stigao dopis od SDA iz Priboja i spisak na osnovu izjava gra-
đana MZ SJEVERIN o 50 opljačkanih kuća. U dopisu stoji:
Zapaljene dve kuće u selu Voskovina MZ Sjeverin.

18. januar 1993.g. TUTIN

Odboru dostavljena dokumentacija iz koje se može zaključiti sledeće Bačevac Hasan (1961) iz sela Mitrova, opština Tutin, optužen navodno za krađu i u zatvoru u Novom Pazaru proveo vrijeme od 14.07.1991 do 3. 09. 1991.g. Međutim, imenovani je za to vrijeme saslušan i tretiran kao politički zatvorenik. U toku boravka u zatvoru maltretiran je i fizički zlostavljen i ranjen iz vatrenog oružja. Pošto je sud ustanovio da se imenovani ne može goniti pod navedenom optužbom, bez ikakve rasprave o optužnici je oslobođen.

19. januar 1993.g. SJENICA

Tahirović Inšir iz sela Raždaginje, opština Sjenica dao izjavu da je u nekoliko navrata uznemiravan i maltretiran od radnika unutrašnjih poslova koji su pokušali da mu uruče vojni poziv za dosluženje vojnog roka. Tahirović navodi da je vojsku napustio 1991 jer je trebalo da ide na ratište u Hrvatsku.

20. januar 1993.g. NOVI PAZAR

Danas je delegacija Visokog komesarijata za izbjeglice posjetila Sandžački odbor za ljudska prava. Odbor je gospodina Vakmana upoznao sa svim problemima sa kojima se suočava ovaj narod i svim primjerima kršenja ljudskih prava.

20. januar 1993.g. PODGORICA u

U politici od 21. 01. 93. stoji: U Podgorici je 20.01.1993.g. ubijen je Edin Koljenović (26). Ubica nepoznat.

20. januar 1993.g. NOVI PAZAR

Na osnovu izjave Zahirović Eska iz Novog Pazara, radnici unutrašnjih poslova N.Pazara pokušali uručiti poziv za služenje vojnog roka. Poziv odbijen od roditelja iz straha za život sina.

21.01.1993.g.BEOGRAD(29.12.1992.g.-

Društinac Sinan iz sela Pružnja, opština Tutin, radnik u RO "TRUDBENIK" Beograd, povrijeđen je na radnom mjestu tupim predmetom u predelu glave. U Urgentni centar je prebačen kolima KCMF, kao hitan slučaj kolima hitne pomoći, gdje je liječen od 29.12. 1992.g. do 8. 01. 1993.g. Društinac je ubjeđen da su mu povrede nanete od nepoznatog lica srpske nacionalnosti.

21, 22. januar 1993.g.NOVI PAZAR

U noći između 21 i 22. januara obijena vrata Altun Alem džamije. Ništa nije uzeto. Počinioe nepoznat.

23. januar 1993.g. NOVI PAZAR

Gluhovičanin Vekir, Behudin Kriještorac, i Ljutvo Mekić sva trojica iz Novog Pazara, uznemiravani su od radnika unutrašnjih poslova koji su na silu pokušali udučiti vojne pozive.

24. januar 1993.g. PRIBOJ

Danas su u Priboju predstavnici SDA obavili razgovor sa savetnikom predsjednika Cosića, gospodinom Vladimirom Matovićem i uz prilaganje dokumentacije izneli o situaciji u Priboju. Predsjednik SDA Priboja uložio energičan protest gospodinu Matoviću i tražio da isti prenese predsjedniku Cosiću zbog flagrantnog kršenja ljudskih prava. Istovremeno uloženi protest zbog učešća SR Jugoslavije u ratu u Bosni a koji može da se proširi i na Sandžak sa nesagledivim posljedicama.

Odlučno se demantuje izjava predsjednika Cosića koju su prenela sredstva informisanja da je sa područja opštine Rudo od strane vojske republike gađana teritorija SR Jugoslavije odnosno opštine Priboj. Tako stoji u dopisu SDA Priboj koji je dostavljen ODBORU.

23. januar 1993.g. PRIBOJ

Iz Medicinskog centra iz Priboja, otpuštaju se bolesni pacijenti a da bi se liječili ruski dobrovoljci koji ratuju na strani Srba u Republici BiH.

24. 25. januar 1993.g. Priboj

Ovih dana se javno preko radio Priboja pozivaju Srbi da idu na Rudo (Republika BiH). Inače je ova radio stanica postala ispostava Rudog, Višegrada, Cajniča.

27. januar 1993.g. SJENICA

Radnici unutrašnjih poslova Sjenice pokušali da prisilno uruče vojne pozive a zatim privedu Ermina Totića (1973) iz sela Ursule, Sjenica i Zuković Muniba (1973) iz Trijebinja, Sjenica.

25. januar 1993.g. BEOGRAD

U ponedjeljak 25. 01. 1993.g. u stanu na petom spratu u Ohridskoj 16, beogradskoj ulici u blizini Hrama svetog Save pronađena su tijela Omera Omerovića (37) i Jasmine Klinger (39). Vjerenici su ubijeni nožem, a ruke i noge bile su vezane kanapom za sušenje rublja. (izvor informacije "Vreme", br 119, Beograd, 1.02.1993.

27. januar 1993.g. NOVI PAZAR

Odbor uputio dopis Marcel Rey u kome ga obavještava da vojni organi SR JUGOSLAVIJE uz pomoć radnika unutrašnjih poslova uporno traže i prisilno odvođe mladiće muslimanske nacionalnosti na odsluženje vojnog roka. Ovi mladići izbegavaju da se odazovu takvim pozivima u strahu za sopstveni život jer im niko ne garantira da će ostati živi, niti čemu će biti izloženi...

28. januar 1993.g. NOVI PAZAR

Preko školskoog vaspitno-obrazovnog sistema Muslimani, a naročito njihova omladina želi se duhovno opustušiti i unakaziti i izgubiti svaki osećaj te uz pomoć drugih mehanizama svesti na minornu vjersku grupaciju bez ikakve perspektive.

28,29, 30. januar 1993.g. NOVI PAZAR

Ovih dana ljudi iz MDD "MERHAMET" su bezuspješno pokušavali da prebace izbjeglice (dva autobusa) iz Trebinja u Novi Pazar, a koje se nalaze u Rožaju, Međutim, policija MUP-a Novi Pazar to ne dozvoljava. Pošto je smještajni kapacitet u Rožaju vrlo mali uslovi za njihov boravak su vrlo loši.

O ovome obavješten Visoki komesarijat za izbjeglice u Beogradu, Međunarodni Crveni krst, KESS i informativna sredstva.